

Retrats

D A M I À
HUGUET

Retrats
21

DAMIÀ HUGUET

Sebastià Alzamora

Pau Vadell

Damià Pons

Francesca Adrover

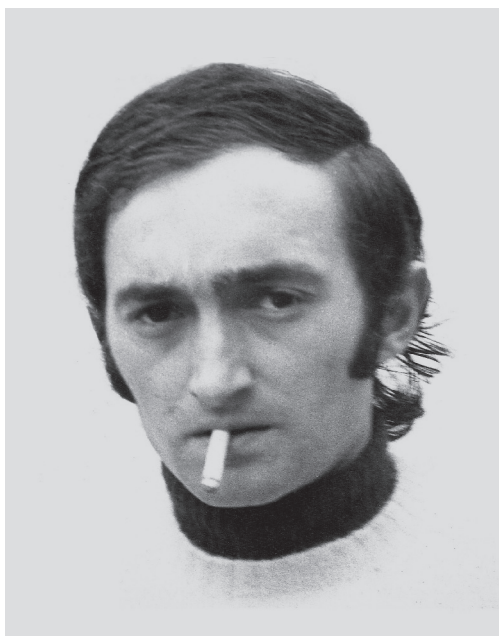
Elisenda Farré

Barcelona, 2011

Retrats

D A M I À
HUGUET

Aquest vint-i-unè Retrat està patrocinat per

© dels autors

Primera edició: abril de 2011

Dipòsit legal: B-11.112/2011

ISSN: 1885-2742

Edita: Associació d'Escriptors en Llengua Catalana

Canuda, 6, 5è pis (Ateneu Barcelonès). 08002 Barcelona

E-mail aelc@escriptors.cat <http://www.escriptors.cat>

Fotografia de la coberta: Damià Huguet (Russell)

© Hereus de Damià Huguet

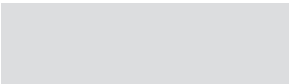
Disseny i realització: Insòlit, Barcelona

Impressió: La Impremta Ecològica, Barcelona

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Dirigiu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar fragments d'aquesta obra.

Índex

- 9* PRESENTACIÓ
- 11* TREBALLS D'AMOR GUARDATS
- 17* DAMIÀ HUGUET ADJECTIVAT
- 27* LA VIDA PERDURABLE
DEL POETA DAMIÀ HUGUET
- 53* DAMIÀ HUGUET: VEU I CAMÍ
-

Presentació

Miquel Bezares

És costum que aprofitem la concessió dels premis Cavall Verd, amb què l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana reconeix els que han estat, a parer d'un jurat format per crítics i autors, els millors llibres de poemes i de traducció poètica publicats durant l'any als Països Catalans, per celebrar uns dies d'homenatge a algun dels poetes illencs ja desapareguts. L'any 2009, l'escriptor recordat i rellegit en un seguit d'actes organitzats per la junta territorial de l'AELC a les Illes fou Damià Huguet (1946-1996), poeta i cronista del seu Campos natal, home compromès amb el país i activista de la cultura i de la terra.

Durant el sopar de lliurament dels premis, celebrat a Palma el vint-i-set de març de dos mil nou, i en què es van guardonar les obres de Miquel Cardell (el qual, casualment, havia estat un dels autors publicats, als vuitanta, per «Guaret», una de les aventures editorials d'Huguet) i d'Antoni Xumet (poeta, traductor, i també editor), el poeta campaner hi fou present amb una lectura dramatitzada a càrrec de Jaume Gomila i M. Magdalena Gelabert, amb l'acompanyament musical de Jaume Galmés i Marino Strukelj.

L'endemà, els actes en memòria de l'escriptor es traslladaren a Campos, on tingué lloc una taula rodona sobre la vida i l'obra del poeta campaner, amb la participació de Francesc Parcerisas, Sebastià Alzamora, Pau Vadell, i moderació de Damià Pons; la

visita a l'exposició *Damià Huguet. De primera mà (1946-1996)*; i una ruta literària que, sota el títol *Damià Huguet: Veu i Camí*, es completava amb una lectura poètica a càrrec d'algunes veus emergents dels Països Catalans. Acabarem l'itinerari i la jornada a la casa de l'escriptor, on ens rebé amablement i emotiva la seva esposa, Magdalena Ballester, a qui des d'aquestes pàgines voldria manifestar, en nom de l'AELC, el nostre agraïment, no només per la seva atenció, sinó també pels esforços que tant ella com el seu fill Biel han fet i fan per tal que l'obra de Damià sigui coneguda, accessible i present.

Aquest volum recull, doncs, algunes de les intervencions en aquells actes i les aportacions d'alguns dels participants. En primer lloc, Sebastià Alzamora ens regala un entranyable text sobre Huguet, una declaració d'admiració sincera que fàcilment podrien subscriure no només alguns dels autors mallorquins de la seva generació o de l'anterior, sinó també alguns dels més joves, com Pau Vadell, el qual ens ofereix, a continuació, en un treball lliure, íntim i alhora extravertit, el seu personal alfabet huguetià. Damià Pons ens proposa, tot seguit, un rigorós treball que documenta com la gran generositat del poeta campaner ha estat recompensada, després de la seva mort, amb una presència important en obres publicades, articles, activitats i manifestacions artístiques diverses, entre les quals es compten el nostre homenatge i aquest Retrat, i les quals desitjam (de fet, ho sabem) que no han de ser les darreres.

Per tancar aquesta publicació, finalment, s'hi recull el disseny de la ruta literària a què ja s'ha fet anteriorment referència. Pensam que es pot concebre, així, aquest apèndix com una mena d'invitació a visitar els llocs, molts d'ells ja espais inexistents, però vius en la memòria literària que són els textos d'Huguet, de la seva vila natal. Contribuïm, modestament, des de l'AELC a preservar-ne la memòria. I reprenquem, ara i aquí, les paraules del poeta:

Perquè hi crec. Jo, home de call vermell i damià de sang que vessa,
som qui dic terra, païs, Mallorca.

Treballs d'amor guardats

Sebastià Alzamora

Quan penso en Damià Huguet, em sol venir al cap el record de l'única vegada que vaig tenir ocasió de conversar-hi. Va ser una tarda de primavera de 1995, a la seva casa del carrer del Ferrocarril de Campos, on jo havia comparegut amb l'objectiu de fer-li una entrevista. Es tractava d'un encàrrec que m'havia fet Damià Pons per a la revista *Lluc*, que efectivament va publicar l'entrevista en el seu número 786, dels mesos de maig i juny d'aquell mateix any noranta-cinc. Havia de ser una entrevista llarga, de sis planes, que permetés fer un repàs panoràmic del conjunt de la seva obra. Recordo que vaig ser rebut per un home afable, de parla franca i compostura ferma, enèrgic i inquiet a pesar de la malaltia que visiblement el debilitava. Hi havia en aquella cita un punt de tristesa i d'incomoditat que no es podien passar per alt: existia la possibilitat que aquella fos la darrera, o una de les darreres, entrevistes que concedís Damià Huguet. Ell ho sabia i jo també ho sabia, i em van admirar l'elegància i la fortalesa d'esperit amb què el poeta va encarar aquella situació necessàriament delicada. Dins la meva memòria, les dues o tres hores de conversa que vam compartir es conserven com un autèntic plaer. Quan ja ens acomiadàvem, va tenir la gentilesa de regalar-me un exemplar de *L'encant dels pentenills*, una lluminosa col·lecció de poemes eròtics de Damià Huguet il·lustrats

amb els dibuixos, no menys esplèndids, de Miquel Brunet i publicats en la bella edició del segell «La Garangola», una de les aventures editorials que Huguet havia dut endavant entre la segona meitat dels anys setanta i la primera dels vuitanta, juntament amb col·leccions com «Quaderns Campaners» o la mítica «Guaret». *L'encant dels pentenills* és del 1981, i, mentre escric aquestes ratlles, m'agrada tenir-lo al davant i aturar-me adesiara a repassar alguna de les il·luminacions que hi va abocar el tàndem Huguet/Brunet.

Aquesta, com dic, va ser la primera i l'única vegada que ens vam veure: però, per descomptat, el meu contacte amb ell venia de molt més enrere. Primer es va produir de manera indirecta: vaig coincidir amb el seu fill Biel a les aules del Il·lumajorer institut de batxillerat Maria Antònia Salvà, on tots dos estudiàvem el que aleshores s'anomenava BUP i COU. I recordo que un condeixeble que també era campaner m'explicava amb escarafalls d'adolescent, com si em fes partícip d'un secret, que el pare d'en Biel era un escriptor que feia llibres on hi sortien perdus i fufes i tota casta de coses d'aquest gènere. En tot cas, el company no mentia: a *L'encant dels pentenills* –ara llegesc a l'*excursus* que els autors el definien com un «llibre de dibuixos originals de Miquel Brunet il·lustrat amb poemes de Damià Huguet», i que el dedicaven «a Georges Bataille i a Francesc Vicenç Garcia, rector que fou de Vallfogona»– hi podem llegir, certament, poemes de pèl i alegria com ara un que fa «Semen calent damunt la cabellera; / els rissos fets i la monya tacada. / Cap pentenill no enveja suc de fava / si un mugró tasta el rovell de la feta. / En dejú els cans no llepen; el goig revé / perquè la gola espassa: esclaus de l'esma.»

No va ser l'esvalotada confidència d'aquell company d'estudis campaner el que em va acostar a la poesia de Damià Huguet, sinó el fet de descobrir, també en aquells anys d'institut, la poesia catalana que s'escrivia a Mallorca. Ja he explicat en algun altre lloc que, per a mi, tal descoberta es va iniciar amb la lectura

de sengles poemes de Blai Bonet i Bartomeu Rosselló-Pòrcel («Déu company» i «A Mallorca, durant la Guerra Civil», respectivament) i que l'enlluernament que em van produir em va empènyer de seguida a llegir més coses d'aquests dos autors i també d'altres. Entre els quals s'hi va comptar, ben aviat, Damià Huguet. Si no vaig errat, els primers llibres seus que vaig llegir van ser *Els calls del manobre* (em penso) i *Ofici de sords* (ben segur). Com em succeïa també amb Rosselló-Pòrcel i –sobretot– amb Blai Bonet, en els poemes de Damià Huguet hi trobava simultàniament un component d'estranyesa i un altre de familiaritat que em meravellaven. Estranyesa (seria més adequat parlar d'enlluernament) en descobrir que la poesia podia expressar-se de la manera en què ho feia en mans d'aquells autors, tan lluny dels models escolars que jo conexia fins aleshores i que tan caducs em semblaven. I la familiaritat, naturalment, procedia de la llengua, aquell català de Mallorca que, a cada vers, a cada poema, sofria una mena de transfiguració que el treia de la seva condició de llengua de la tribu i el convertia en un codi nou i lluminós, apte per tornar a nomenar totes les coses. Pot semblar una bajanada, però trobava al·lucinant que dos homes de pobles veïns al meu, un de Santanyí i l'altre de Campos, estiguessin component aquells objectes de fascinació que eren els seus poemes, i que ho fessin exactament amb la mateixa llengua que jo usava cada dia per anar a l'institut, parlar amb els amics o comunicar-me amb els meus pares. No sabia, en resum, que la poesia podia ser *allò* ni que podia fer-se *així*, i descobrir-ho va significar, per a l'al·lot que jo era, trobar de sobte més camp per córrer i més vida per viure.

Vida, exactament: un escriu de vida, una manera nova de mirar el món al meu voltant. Això era el que obtenia –el que obtinc encara avui– en llegir la poesia de Damià Huguet. M'agrada dir que els poetes realment valuosos són aquells que, després de llegir-los, fan venir més ganes de viure: aquest és, amb tota claredat, el cas de Damià Huguet. En certa manera, aquell com-

pany de classe no anava tan desencertat amb la seva sinopsi esburbada de la poesia huguetiana: hi surten, en efecte, una quantitat important de perdius enravenades i fufes regalimoses. No podia ser d'altra manera en un poeta que estimava la vida amb la intensitat amb què ho feia Damià Huguet. Els seus poemes incorporen el sexe no tan sols com a tema, sinó també com a actitud creativa: són el resultat del mateix impuls vital primari i fecundador, de tal manera que no és exagerat dir que, en Huguet, i per fer servir una paraula que li hauria agradat, escriure és boixar. Espero que se m'accepti la llicència i que se'm permeti afegir-hi alguns matisos: perquè, d'acord amb el que acabo de dir, escriure també és tocar, ensumar, escoltar, veure, llepar, assaborir, mossegar, besar, acaronar, engrapar, penetrar, descobrir allò que habitualment resta ocult a la vista. És, per descomptat, estimar. I és comprendre, en un nivell de comprensió més subtil i més fondo que el de la percepció quotidiana. És, en definitiva, fer-se càrrec de la realitat, de tota la realitat, i fer-ho a partir del que som: sentits i intel·ligència. Exactament igual que en el sexe, que no deixa de ser la forma més minuciosa i il·luminadora d'escrutini i indagació. Diguem-ho, si voleu, en paraules menys estentòries, però equivalents: per a Damià Huguet, l'escriptura de poesia, la creació artística, era un acte d'amor. Que, pel fet de ser-ho, necessàriament implica a un altre, que és qui hi participa des de l'altra banda del poema: en la poesia de Damià Huguet, el lector se sent estimat. Se sent amant.

Quan ja feia molts anys que no era alumne de l'institut Maria Antònia Salvà, vaig tenir també un tracte més, diguem-ne, professional, acadèmic fins a un cert punt, amb la poesia de Damià Huguet: per encàrrec de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez de la UIB, vaig assumir la tasca de curador de la seva obra poètica completa, que va sortir publicada l'any 2008 en una bella edició del segell Perifèrics amb il·lustracions de coberta de l'artista Pep Coll. L'edició consta de dos volums, un que recull tots els llibres de poesia que Damià Huguet va publicar en vida

i un altre que inclou tot el material que va deixar inèdit. Que no era poc: set llibres sencers, escrits en diferents moments de la seva vida i de la seva trajectòria literària. Per ordre cronològic, els seus títols són *Blanc brut*, *Postals de l'illa*, *Bestialment amant*, *Transparències*, *No hi ha com tenir lleguda*, *Una embosta d'ulls* i *La mar dins un sac*. Ara no repetiré aquí les raons i les disquisicions que ja figuren a l'estudi introductorí que vaig escriure per a aquest volum d'inèdits, però sí que voldria remarcar el fet que haver-hi hagut de mantenir una relació més tècnica i asèptica durant un temps llarg (la gran quantitat de variants que presentaven molts dels poemes en els textos originals va exigir una tasca prou laboriosa d'edició dels textos), no va fer minvar ni una mica el goig que em produeix la lectura de la poesia de Damià Huguet. Al contrari, si de cas em va carregar d'arguments per comprendre'l i defensar-lo, aquest goig, i per tant de multiplicar-lo. Qui vulgui acostar-s'hi, comprovarà que els llibres inèdits no fan més que confirmar i consolidar l'excel·lència de l'obra publicada. Que, en Damià Huguet, cada bocí de text és feliçment coherent i solidari amb totes les altres parts del conjunt. I sabrà del cert que tota lectura de poesia, quan és poesia que, com la d'Huguet, sorgeix de la vida i sap tornar cap a la vida, comporta una experiència de (re)coneixement i plenitud: un veritable i complet acte d'amor.

Damià Huguet

adjectivat

*Camí per a una recerca impossible
d'un rostre, un fet i una carn*

Pau Vadell

ACTIVISTA total, agent de l'agitació cultural d'un poble pagès. Guardidor de la salut intel·lectual dels seus. A part de totes les arts en què destaca aquest autor campaner, en Damià Huguet és també l'ONG cultural del país. Entre aquestes activitats n'hi ha algunes de molt singulars i importants per al desenvolupament de la cultura catalana dins Campos i també signifiquen un punt d'inflexió per a la resta de Mallorca i el Principat.

Durant els anys 1966, 1967 i 1968 s'organitzen uns cicles de conferències que reuneixen la plana intel·lectual de l'illa. Francesc de Borja Moll, Aina Moll, Blai Bonet, J. M. Llompart, Jaume Vidal Alcover, Bernat Vidal i Tomàs entre d'altres. Moltes d'aquestes conferències són prohibides pel règim franquista, però ben bé serveixen a la gent per comprendre la situació del país en uns moments difícils. A més a més, poc abans de les conferències, s'organitzen «cursos de mallorquí» per aprendre a escriure en català.

Tot i que les conferències acaben desapareixent, durant les festes d'estiu de Campos comencen a veure's actuacions musicals dels grups aleshores anomenats de la Nova Cançó. Hi passen Maria del Mar Bonet, Rafael Subirachs, Guillermina Motta, Francesc Pi de la Serra, Joan Ramon Bonet, Joan Manuel Serrat, i una tirallonga llarga de músics.

El 1976 tot això culmina amb l'obertura oficial, a Campos, del Congrés de Cultura Catalana, que porta nombrós públic al poble omplint places i carrers. Activitat que bé fóra comparable amb la participació activa que també té el nostre autor, tot i dirigir una fàbrica de materials de construcció, en contra de la urbanització de la platja des Trenc. Aquesta defensa del país i del territori gairebé li costa la bancarrota.

BLAIBONETIÀ tant o més que huguetià. Ambdós autors van moltes vegades lligats. De fet no sé si és possible entendre l'obra i el vessant poètic de Damià Huguet sense l'amistat amb Blai Bonet. D'aquesta amistat en surten diferents projectes d'edició, de conferències a Campos, de visites de Damià Huguet alguns dies aprofitant l'anada a Santanyí per negocis, l'anada de Damià Huguet a la poesia de Blai Bonet, per beure i provar de negar-se, d'assa-dollar-se; tant com amb César Vallejo, però amb més familiaritat. La seva obra no es pot entendre sense amistats com aquesta.

CAMPANER. Ésser d'un poble és una experiència de guaret. Qualsevol activitat fora de l'estrictament habitual no és manca-da d'estupor i sentiment de persecució criminal constant. El fet de delimitar molt el territori, fa que Damià Huguet acabi fent guaret a casa, que no és res més que deixar nodrir la terra, oxigenar-la i deixar rostir les arrels de les males herbes al sol. Campos, com a poble ramader, agrícola, pagès i amb una identitat molt marcada, no podia entendre en *Cànoves* –malnom familiar del poeta– de cap de les maneres. Tal vegada va pecar gairebé sempre de nostàlgic, tot i que va saber extreure perfectament, sense manies ni prejudicis, de la pròpia experiència i del retrat viu i ètnic dels seus veïns, poemes vius que es transporten, ben habitualment, amb bicicleta, car no hi ha cap tipus de desnivell del sòl visible, i «als migdies d'octubre la terra campanera / vessa el color del cel damunt les pedres tebes. / Pagesos esterrossant els rostolls que han llaurat.»

Ç (LLENÇOLER). Un llibre com *Traus badats* ens fa cinc cèn-
tims de la cosmogonia eròtica de Damià Huguet:

«Un llit barroc era tot l'escenari
dels vostres jocs fadament malgirbats.
Als llençols blancs, molt cruixits, molt tacats,
alens de sang eixugaven desveris.

Veus innocents repicaven de mort.»

Però tots els llibres es tenyeixen d'aquests «focs amaradors
de sexes». Diu a *Carn de vas* «Ara, aquest poema és un coit a la
vida com un cos que es fa paraula.»

DEFENSOR de la natura, des Trenc i de la Campos coneguda.
Damià Huguet, crec, té ben present la idea de CANVI i una visió
prou clara del futur. Sap ben bé que la destrucció del seu poble
el destrueix a ell; per aquest motiu descriu exhaustivament
molts rituals quotidians i ancestrals d'una societat amb canvis
desequilibrants. Si s'enfonsa el seu món, s'enfonsa ell, el seu
coneixement i la seva realitat propera, els seus somnis. Això es
veu en alguns dels seus articles en defensa des Trenc, de la cul-
tura, de la cooperació i en la idea de força en les unions.

EDITOR, imaginació, integració, país. «Guaret» (1976-1984)
és un projecte personal molt sentit. És el cor i l'esperit, el pèl
més arrissat de Damià Huguet. En una edició rústica, humil però
perfectament escenificadora d'un moment molt especial per al
desenvolupament poètic del país, aquest home treu a la llum
una poesia molt necessària per evolucionar i normalment ban-
dejada per editorials més grans. Publica Blai Bonet, Bartomeu
Fiol, Josep Albertí, Miquel Cardell, Patrick Gifreu... fins a 14
volums que supuren ganes de viure. A part d'aquesta tasca tan
difícil i costosa –això de vegades Damià Huguet ho deixa intuir

en algunes cartes personals destinades a Joan Mas-, es dedica a cuinar altres col·leccions, menys costoses, però d'una simbologia de primer ordre; «Ravanet verd» (1979-1981), «La Garangola» (1975-1981), juntament amb Josep Albertí; i «Quaderns campaners» (1978-1982), on també publica deu volums de gent molt heterogènia.

FOTÒGRAF

(autoretrat)

GUARET, HOME etiqueta selecta, exclusiva. Només onze persones poden posseir aquest distintiu. Damià Huguet és el creador d'una de les editorials més interessants del panorama literari català de finals dels setanta i principis dels vuitanta. Dins ella va publicar tres títols molt allunyats entre ells. *Ofici de sords*, *Traus badats* i *Els calls del manobre*. A part d'això, l'ànim de mantenir l'editorial publicant altres bon escriptors queda palès en cartes destinades a persones que poden ajudar a mantenir el continu raig de doblers que perdia el propi Damià amb la seva convicció editora: «Dins els meus projectes més immediats hi ha la publicació, entre llibres i quaderns, d'obres de Bernat Nadal, Guillem d'Efak, Manuel Joan i Arinyó, Josep Maria Llompart, Miquel Alzueta, Blai Bonet i, si arrib a trobar-lo, de Miquel Bauçà. Amb els estocs de llibres que hi ha per vendre i les bes-tretes constants em veig incapaç de tirar endavant. Jo som el

primer que ho lamentaria, encara que no em vendria de nou; perquè, de fet, si “Guaret” desapareixia seria, crec, un símptoma de l’anormalitat cultural que patim.»¹

HOMICIDA dins d’aquesta col·lecció de «Guaret», hi publica llibres realment avantguardistes a Mallorca. Impensables de formar part dels circuits editorials convencionals. *Homicidis* de Joan Palou és un dels llibres que creen més sensació en el moment. És un llibre dur i molt donat al risc, alguns dirien que és proper al grollerisme, d’altres que va proporcionar una visió innovadora de la poesia a l’illa. Poesia on la plàstica no hi és representada, però sí exemplificada.

INTEL·LECTUAL, al seu poble un intel·lectual és aquell que coneix la terra, la sembra, la paciència, l’esmotxada, el celistre. La resta són pauses i vicis. Damià Huguet coneix la terra i totes les arts manco el cant, que jo sàpiga.

JUST i desmesurat amb les paraules. Artífex de molts projectes i utopies.

KUBRICK? Fellini? De la deformació professional en creix l’ofici. Tota l’obra de Damià Huguet és una pel·lícula a Campos. És LA pel·lícula a Campos; «entre el seure i l’estar dret / hi havia vint-i-quatre imatges per segon / que perseguien la justícia d’estimar-se per filmat.» Mes el final és l’única idea perseguida. Recrear les escenes viscudes, veritables o somnis, Mallorca o fora Mallorca. A *Vols des d’Orly*: «Somni fellinià. Cap destrat no forada les portes dels palaus / perquè el llautó envelleix molt millor que el pedreny / i els panys d’acer forjat rebutgen claus d’aram...», Godard? [...]

1 Fragment d’una carta de Damià Huguet a Joan Mas de dia 11 de gener de 1982. Vegeu MAS 2007:162-163.

LITERAT i indubtable escriptor. Hi ha literats que no poden ser escriptors tot i que es confonen amb els termes. Al cafè, al bar L'Havana per exemple?

MANOBRE, amant confés. Segurament podríem dir que és el manobre de tot el poble de Campos. Almenys de la seva petita fàbrica degueren sortir gran quantitat de bigues i material d'obra per cobrir la caixa cerebral de molts campaners i forans. A la sortida del poble, tirant cap a Palma, a mà esquerra es troba un negoci familiar, amb gust, amb ànsies d'un poema arquitectònicament perfecte. Sustent indispensable per a sufragar les dèries poètiques de l'empresari poeta i l'edició de textos de molts d'amics. En una altra accepció, seria també manobre de les paraules i els versos.

NUDISTA amant del color i del descloscat de les parets. Exhibicionista *amateur* de versos i pèl, talment aquell qui prova d'enfrontar-se amb els titans de la gran pantalla. Sobretot en els últims llibres, es despulla i et convida a participar de la pel·lícula. La descripció minuciosa del passatge et fa ésser dins d'un guió cinematogràfic.

OBRE (obra literària). De vegades s'han plantejat problemes de com s'ha de llegir la seva obra literària a l'actualitat. El seu llenguatge i el seu món rural han desaparegut sota la voràgine destructiva de l'ensopiment, la pardaleria i l'analfabetisme funcional progressiu de la societat. Al meu parer, caldrà posar les evidències damunt la taula i, a través del sentiment d'arrel i possiblement el teatre, situar l'autor en el lloc que li correspon amb escriure dins la literatura catalana i universal. Damià Huguet té una obra que abasta moltíssims corrents i perspectives a través d'una alquímia constant amb el llenguatge. Pot fer des de llibres amb un registre lingüístic molt reduït fins a la descripció finíssima d'una escena d'algun film francès.

R

22

PERIODISTA, tot i que és coneguda la seva faceta periodística per una fotografia de futbol, d'un partit entre el Campos i el Murense, que acaba en baralla. Es publica a *Diario de Mallorca* i llavors a molts diaris de França, Anglaterra i Amèrica, dona la volta al món. Damià Huguet és un gran cronista d'un poble en descomposició: Campos. Primerament es llueix en un diari catòlic anomenat *Correu* i llavors a *Diario de Mallorca* fent de cronista i fotògraf; a *Serra d'Or* parlant de literatura i cultura i a *Temps Moderns* parlant de cinema, entre d'altres. Sobretot m'agradaria destacar la important tasca que realitza a l'OCB. Publica tant a *El Mirall* com a la secció local, a la revista *Ressò*. Allà oferint petits esqueixos de la vida del poble i els problemes creixents que sorgeixen amb el progrés. D'aquestes col·laboracions en surt un recull, *Les fites netes*, on descriu amb precisió oficis i gent de Campos. Importantíssimes les entrevistes que realitza a Blai Bonet l'any 1969, un any després d'entrar a col·laborar a *Diario de Mallorca*, i a Miquel Brunet. També els seus reportatges dels festivals de cinema de Cannes i Sant Sebastià, on hi va d'enviat especial, sempre acompanyat de la seva dona Magdalena.

El periodisme també li val enemistat amb molta gent; no només per la fotografia futbolera, sinó amb cròniques perilloses sobre el país, els costums i sobretot amb la defensa clara del medi ambient, de Sa Ràpita i de la Platja des Trenc, un lloc paradísic, encara, gràcies a algunes persones com ell i als enfrontaments interns dins partits i població.

QUIMÈRIC d'olis i fang; el primer aglapidor d'un Miquel Barceló encara molt jovenet. Qui sap veure dins una creació imaginària els trets reals del pintor. És també una idea fixa, clara, de quina serà l'evolució de l'artista i les possibilitats i potencialitats del felanitxer i veí Miquel Barceló. Allà l'autor fa la seva primera mostra «oberta» el 1976.

RESSONAIRE a les pàgines de *Ressò*, revista mensual de Campos. Allà hi escriu des del primer número, un llunyà 1988. Aquest és un mitjà molt útil per dir la seva sobre cultura, política, art, cinema, però sobretot per fer una crida a la unitat. En molts dels seus escrits emfasitza la necessitat d'unitat per crear grans projectes, cosa molt normal en un poble on les enveges i els malentesos encara es magnifiquen més. Com ja he dit abans, d'aquelles col·laboracions en surt el llibre *Les fites netes*, tot i que no és exhaustiu, sinó sols una tria. Encara trobam perles que han quedat tan sols per a les pàgines eternes de la revista. Definint cultura: «I la Cultura, no ho oblidem, és el fonament únic del poble i del país, i que sense la cultura com a paret mestra, la política és l'art de governar malament i esfondrant.»

SEXUAL ho és tot, perdó, quasi tot. «No em parleu de taronges mecàniques, ni de ventres escurats per una rabiosa fam de sexes.» És per a Damià Huguet el sexe una pel·lícula de culte? No, na Magdalena, sa esposa, no degué trobar això: «No assaïat ni gelós. / La fura del meu desig / tresca la mata esmotxada / del teu sexe neguitós.»

TURISTA constant. La inspecció i la concreció. La captació del moment i del lloc. El transport Orlià real i el transport tintat, també real. Aquesta vida és una passa, anem a practicar els plaers a dits! La mesura real i fictícia de l'imaginari d'un poeta del calat de Damià Huguet no pot sinó transferir allò real al planeta propi on el viatge no s'acaba, sempre reprèn amb noves imatges, nous films, noves besades a terrasses inexistents. I tanta raó s'ha de tenir per conferir una aclucada a aquest «pas» momentani entre fragments viciats de la nostra vista.

R

ÚNIC i només n'hi ha un. És com un viró a punt d'esclatar. Camina per amunt i fent-se avall, recerca sempre aquell quefer propi i inseparable, les coses clares i les fites netes. Estimat «aquí,

24

que és Campos fins i tot quan som a fora, / m'espera sempre carta al meu carrer Ferrocarril, 40 [...] Campos sempre em convenç d'ésser qui havent volgut volia».

VIRGUER de tal manera que és molt recomanable exportar la poesia de Damià Huguet a fora amb imatges, teatre i explorar-la visualment. El llenguatge és tan precís, tan propi i tan endèmic que és impossible fer-ne una traducció potable al català barroer de la gran majoria de malparlants de Barcelona; i ja no parlem de traduccions reals a altres llengües estrangeres com l'espanyola, la francesa o l'anglesa. Potser per això ha tengut aquesta mala ventura amb la difusió i la recepció de la seva obra. Virguer fins als ossos, vull reivindicar aquest adjectiu tan adient per a una persona que fa virgueries amb la llengua, que la sap llepar com cal.

XEREC, POC i molt treballador. Estretament vinculat als moviments més actius de la literatura del seu moment. Nous projectes, provatures, intents i autoselecció publicada fan de l'obra de Damià Huguet un compendi, no només de poesia, sinó de vida i d'esperit. Ell és la seva poesia i ell és la seva acció, «talment un home callat que tot ho veu eixut i et parla / amb escriptura pròpia, avui, quasi nu d'ulls, / mut com un paper tacat de terra...».

YORK HERALD TRIBUNE, NEW. Crida Jean Seberg excitant Jean-Paul Belmondo al final de l'escapada, *A bout de souffle*, Jean Luc Godard *dixit*. De fons els carrers de París i una alenada fresca per a l'escriptura submergida.

ZELADOR, vetllador de la poesia de les Illes. Allà es crea escola, s'impulsa els joves, exalta el vers lliure, la descripció sublim de l'ànima de cada un. Procura amb gran interès donar veu a molta gent a través de les seves publicacions i activitats a Campos. Tot un ZOO d'espècies devoradores de carn fresca, de lletra negra, de poema revoltat.

PS: i encara «Evidentment sobra retòrica i dictadura.»

Tot i tractar-se d'un treball molt lliure, he compaginat l'escriptura d'aquest text amb algunes lectures interessants sobre l'autor que ara citaré. La fotografia és un autoretrat de Damià Huguet tret de (DD.AA. 2007:118). Igualment he de dir que tot el text que apareix entre cometes són cites dels llibres de poemes de Damià Huguet, excepte un fragment de carta que publicà Joan Mas en el seu llibre *Damià Huguet, seqüències...*

Bibliografia

- DD.AA. *Damià Huguet, home de call vermell*. Binissalem: Ed. Di7, 1998.
— «Damià Huguet en la memòria 1996-2006». *Ressò de Campos*, revista mensual, 2006.
— *DH Damià Huguet*. Palma: Ed. Institut d'Estudis Baleàrics, 2007.
HUGUET, Damià. *Les fites netes*. Palma: Ed. Moll, 1996.
— *Poesia completa*. Vols. I i II. Palma: Ed. Perifèrics, 2008.
MAS i VIVES, Joan. *Damià Huguet, seqüències...* Barcelona-Mallorca: Edicions UIB i Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2007.

La vida perdurable del poeta Damià Huguet

Damià Pons

Acostuma a ser habitual que els escriptors, fins i tot els més rellevants, en el període posterior a la mort, quasi immediatament després de l'episòdic rebombori necrològic que la seva desaparició ha produït als mitjans de comunicació, pateixin una pèrdua de presència i de visibilitat pública, fins al punt que pot arribar a semblar que han estat condemnats a penar durant uns anys alguna mena de culpa en el purgatori de l'oblit. En la majoria dels casos, no crec que s'hagi de cercar l'explicació d'aquest fet en cap tipus de premeditació mal intencionada –els caps de turc que amb més freqüència en solen esser assenyalats com a responsables són les empreses editorials, els crítics literaris i els professors universitaris de literatura catalana–, més aviat caldria intentar de trobar-la, l'explicació, en unes circumstàncies o en unes situacions determinades que fossin més o menys objectivables. Deixant de banda les interpretacions conspiratòries, més aviat de natura vaporosa, que per ventura poden servir per fer que el cervell faci gimnàstica però que mai no acostumen a aclarir res, convendria que ens dedicàssim a fer l'esforç de cercar per a cada cas l'explicació més adient, amb la voluntat d'elaborar una interpretació que estigués fonamentada en fets, en dades i en anàlisis complexes.

Tanmateix, qualsevol norma general té les seves excepcions. I Damià Huguet fora cap dubte n'ha estat una, d'excepció: d'ençà

de la seva mort, el 18 de juliol de 1996, als cinquanta anys justos, tant el personatge com la seva obra –el poeta, el pintor, el fotògraf, l'editor, l'activista cultural, el crític de cinema– han assolit una presència molt freqüent i molt intensa en el panorama cultural i literari mallorquí, i també, encara que amb una intensitat més baixa, dins la globalitat de la cultura literària catalana. Quines en podrien ser les causes? Més enllà de l'evidència que hi ha ajudat la vàlua objectiva de la seva obra poètica, al meu parer hi ha una sèrie de fets que poden explicar que el nom i l'obra d'Huguet hagin tingut una presència constant al llarg dels darrers quinze anys, aconseguint una considerable difusió pública a través de productes ben diversos, en una bona partida de casos de molt bona qualitat, que han pogut comptar amb un gruix de públic que en el seu conjunt no ha estat gens insignificant.

Damià Huguet va ser un home extraordinàriament generós i de l'exercici d'aquesta virtut se'n va derivar que un gran nombre de persones el considerassin un company de l'ànima. Per començar, els amics de Campos, el seu poble, amb els quals va compartir nombroses iniciatives culturals i polítiques. D'entre totes elles destaca la creació de la revista local *Ressò*, impulsada per la delegació de l'Obra Cultural Balear que hi ha al poble. D'aquest nucli d'amics –units per uns lligams d'afecte personal, per una concepció semblant de Mallorca com a país i també per una voluntat coincident de treballar perquè la llengua i la cultura catalanes assoleixin d'una vegada per totes una situació de plenitud i de normalitat– n'han sortit, al llarg dels darrers quinze anys, una gran quantitat d'iniciatives encaminades a donar a conèixer l'obra de l'escriptor i a retre homenatge a la seva figura. La bonhomia d'Huguet, i igualment la de la seva dona, na Magdalena Ballester, varen fer que el seu domicili del carrer del Ferrocarril, o les cases de la seva finca de Son Pere, fossin sempre terra d'acollida per a molta de gent, campanera o no. Damià Huguet obria fàcilment les portes, també les del cor, a aquells amb qui compartia interessos literaris, artístics i cívics. O que

simplement estaven predisposats a celebrar el ritual de l'amistat de manera desinteressada. Així mateix, Huguet va demostrar la seva gran generositat, i alhora el seu afany de ser un impulsor actiu de la literatura catalana de Mallorca, amb la creació de l'editorial Guaret, dedicada exclusivament a la publicació de llibres de poesia. Foren una bona partida els autors joves dels setanta, i alguns de no tan joves, que varen poder publicar els seus versos gràcies al mecenatge apassionat que ell va realitzar, a costa sempre de la seva pròpia butxaca. En morir-se, Damià Huguet va deixar una gran quantitat d'amics, i aquests amics, afanyats en plantar cara a la injustícia que va representar el fet que es morís amb tan sols cinquanta anys, i també predisposats a tornar-li almenys una part de tot el que de la seva generositat havien rebut, han volgut que la memòria del poeta, a més de mantenir-se socialment viva, anàs adquirint les dimensions que realment li corresponen, en base a la vàlua objectiva de l'obra feta, dins el sistema literari català. Aquest objectiu s'ha concretat al llarg dels darrers quinze anys en nombrosos actes d'homenatge, en exposicions, en representacions teatrals, en estudis literaris i en volums publicats. En aquest article pretenem fer-ne l'inventari, d'aquesta presència pública d'Huguet durant els tretze anys posteriors a la seva mort. Ben segur que la relació de fets que a continuació podreu llegir no és del tot exhaustiva ni tampoc completament precisa. Ara bé, és prou àmplia i suposadament prou rigorosa per poder comprovar que Damià Huguet, des de l'endemà de la seva mort, ha estat ben present en la vida cultural mallorquina i en la dinàmica global de la literatura catalana.

Ja hem vist que la rellevància dels seus llibres i el seu tarannà generós han determinat que hagin estat moltes les persones interessades a contribuir a donar presència pública a la figura i l'obra de Damià Huguet. Almenys, però, hi ha dos altres factors que també han contribuït decisivament a fer-ho possible. D'una banda, la implicació de la seva família més pròxima –tant la dona com el fill, Biel Huguet Ballester–, que en tot moment han

entès que tenien el deure de facilitar que el seu marit o pare pogués ser degudament estudiat, editat o divulgat. Fins i tot han contribuït directament a la realització d'algunes iniciatives puntuals que han estat molt útils de cara a la posada en valor de l'obra del poeta. El segon factor ha estat que els darrers deu anys, almenys en el context de la poesia catalana de Mallorca, s'ha produït una redescoberta i una revaloració de la poesia més o menys innovadora que va produir-se a l'illa en la dècada dels setanta. Això ha significat que els joves poetes mallorquins han retrobat, per exemple, *l'Ofici de sords* que Huguet va publicar el 1976 o els diferents volums de la col·lecció «Guaret» que havia anat editant entre el 1976 i el 1983. Els autors més poc convencionals de la tradició illenca contemporània –Blai Bonet, Miquel Bauçà i Damià Huguet– han estat els que més han interessat, de vegades fins a la imitació, a una part dels poetes que han publicat per primera vegada durant la darrera dècada. Tot plegat explica que Damià Huguet, amb posterioritat a la seva mort, no tan sols no hagi hagut de patir un període d'oblit sinó que hagi pogut tenir l'oportunitat d'aconseguir una presència pública i un reconeixement literari clarament superiors als que havia obtingut durant la seva vida literària activa.

1. OBRA PUBLICADA O EXPOSADA

1. 1. Llibres

Les flors de la claror. Palma: Caixa de Balears «Sa Nostra» / Universitat de les Illes Balears (col·lecció «Poesia de paper», 46), 1996, 28 ps.

Un conjunt d'onze poemes, deu dels quals foren escrits, segons el mateix autor, «després de visonar uns films que mai no he oblidat». Uns films de Louis Malle, Jean-Luc Godard, Bernardo Bertolucci, Jean Vigo, François Truffaut, Pier Paolo Pasolini,

Federico Fellini, Luchino Visconti, Paolo i Vittorio Taviani i Michelangelo Antonioni. Són, alhora, recreacions d'unes determinades pel·lícules i uns homenatges apassionats als seus directors. En una nota que hi ha a la part final del recull, s'indica que tots els poemes «pertanyen al llibre, inèdit, *L'anyada dels porcs*», amb una única excepció, el titulat «Malle als ulls», anteriorment inclòs al volum *L'ull dels clapera* (1988).

Antologia poètica. Selecció i pròleg de Joan Mas i Vives. Barcelona: Edicions Proa («Óssa Menor», 199), 1999, 143 ps.

Inclou setanta-dos poemes, extrets de tretze llibres. Aquesta antologia ha de ser considerada molt important per diverses raons: pel prestigi i la bona difusió que té la col·lecció on va aparèixer, pel magnífic assaig del professor Mas i Vives sobre la totalitat de la poesia huguetiana, i, finalment, per l'encert en la tria dels poemes, cada un d'ells un molt bon exemple tant de la creativitat verbal com de l'imaginari vivencial i cultural que caracteritzen els versos del millor Huguet.

Antologia de poesia i prosa. Selecció i estudi preliminar de Damià Pons i Pons. Palma: Hora Nova («Biblioteca d'Escriptors Mallorquins»), 2006, 196 ps.

Inclou seixanta poemes, també dels tretze llibres que va publicar entre el 1972 i el 1996, i denou textos en prosa que procedeixen de *Les fites netes*. Cap dels poemes no coincideix amb els recopilats per Joan Mas i Vives a l'antologia de Proa. Un fet remarcable és que el tiratge d'aquest volum va ser de tres mil exemplars. No va ser una edició venal: es va distribuir gratuïtament entre els subscriptors i compradors del *Diari de Balears*.

Paraules sense paranys. Pròleg d'Antoni Serra i Epíleg de Damià Pons. Fundació Sa Nostra («Temps Moderns», 2), 2006, 187 ps.

Un aplec format per dos poemes cinematogràfics –«Empat a zero», dedicat a Jean Vigo, i «Un dit als llavis»–, i per 25 articles,

que havien aparegut amb anterioritat al *Diario de Mallorca*, ca-
torze, i a les revistes *Lluc*, cinc, *Latitud 39*, dos, i *Temps Moderns*,
quatre. La selecció va anar a càrrec de Josep Antoni Pérez de
Mendiola. El més antic és datat el 1971 i el més recent el 1996.
En general es tracta del comentari crític de pel·lícules concretes,
d'uns autors tan rellevants com Luís Buñuel, François Truffaut,
Jean-Luc Godard, Federico Fellini, Bernardo Bertolucci, Luchino
Visconti, Alain Resnais, Alain Robbe-Grillet, Louis Malle, Miche-
langelo Antonioni, Rainer Werner Fassbinder... En l'epíleg, Damià
Pons rastreja la presència del cinema en els tretze llibres de
l'autor. Consta que hi és molt abundosa i que es concreta en
«les quatre variants següents: a) les citacions i les dedicatòries
que encapçalen els diversos reculls; b) l'evocació de vivències
cinematogràfiques d'infantesa i d'adolescència; c) les referències,
disperses i aïllades en un nombre considerable de poemes, a
pel·lícules i a persones o a fets del món del cinema; i d) els
textos dedicats, amb una intencionalitat recreativa, i, de vegades,
gairebé com un acte de devoció, a directors o pel·lícules relle-
vants. Aquests darrers serien els anomenats poemes cinemato-
gràfics».

Esquena de ganivet. Pròleg de Miquel Cardell. Palma: Consell
de Mallorca. Departament de Cultura i Patrimoni («Mixtàlia», 10),
2006, 91 ps.

Reedició del recull del mateix títol aparegut l'any 1976 a la
col·lecció «Tomir», el número 4, de l'Editorial Turmeda. La pers-
picàcia de Cardell com a lector de poesia dóna un valor afegit
ben estimable al volum.

Poesia completa. Volum I. Palma: Editorial Perifèrics («Obres
completes»), 2008, 500 ps.

Inclou la totalitat dels desset reculls que l'autor va publicar
durant la seva vida. A més dels tretze llibres íntegres que apor-
taren poemes a les antologies preparades per J. Mas i Vives i

D. Pons, també es reproduïxen *Poemoteca* (1978), *Carcelles d'allís* (1979), *Àlbum* (1980) i *Terra de reganyols* (1981). Aquests quatre títols corresponen al vessant creatiu més experimental d'Huguet: hi trobam poesia visual, poesia fònica, uns textos elaborats a partir de la pràctica de l'escriptura automàtica i una temptativa d'art conceptual.

Poesia completa. Volum II. Transcripció i estudi introductor de Sebastià Alzamora. Palma: Editorial Perifèrics («Obres completes»), 2008, 459 ps.

Arreplega tota l'obra inèdita que va deixar l'autor. En total, set reculls: *Blanc brut*, escrit entre el març de 1975 i el setembre de 1977, *Postals de l'illa*, entre el desembre de 1976 i el setembre de 1977, *Bestialment amant*, de 1980, *Transparències*, de 1984, *No hi ha com tenir lleguda*, *Una embosta d'ulls* i *La mar dins un sac*. Els tres darrers títols, segons Alzamora foren «escrits de forma que suposam simultània entre 1993 i 1996 (i gosaríem pensar que en una mena de duríssima cursa contra la malaltia que acabaria causant la mort del poeta)», i eren encara llibres inacabats, per això els manuscrits presentaven nombroses vacil·lacions textuais. En la transcripció que n'ha fet el responsable de l'edició, aquestes vacil·lacions lògicament han estat documentades, mitjançant el corresponent aparat crític i les notes necessàries. L'estudi que encapçala el volum, signat per Alzamora, és una magnífica aproximació crítica a l'obra d'Huguet, a la qual relaciona, d'una banda, la tradició de referència paisatgística, tan característica de la poesia mallorquina, i, de l'altra, l'obra de Blai Bonet, César Vallejo i d'uns determinats cineastes, sobretot Luís Buñuel, Federico Fellini i Jean-Luc Godard. És especialment interessant la temptativa d'Alzamora de detallar el sentit i el contingut del mite de l'anomenat corral mediterrani, ben central en l'obra huguetiana.

L'edició dels dos volums de la *Poesia completa* de Damià Huguet va poder ser possible gràcies a la fe i a l'impuls que hi

va posar Lluís Maicas, escriptor i editor, a la implicació de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez, de la UIB, a la laboriositat pacient de Sebastià Alzamora, al patrocini dels departaments de cultura del Govern de les Illes Balears i del Consell de Mallorca, i a la col·laboració de l'Ajuntament de Campos i de la Mancomunitat del Migjorn de Mallorca. L'obra va ser presentada a Palma, a Campos i a l'Espai Mallorca de Barcelona.

1. 2. Poemes traduïts

Vinte poetas das Baleares. Introducció i selecció de Pere Rosselló Bover. La Corunya: Edicions Espiral Maior, 2001.

Edició bilingüe. Inclou alguns poemes d'Huguet. La traducció és de Xavier Rodríguez Baixeras.

Veinte poetas de las Baleares / Vint poetes de les Balears. Selecció i introducció de Pere Rosselló Bover. Madrid: Editorial Castambul («Biblioteca de las Islas Baleares», 1), 2002, 461 ps.

Inclou la versió catalana i la castellana dels poemes següents: «Campos: Apunt en negre i blanc», d'*Esquena de ganivet* (1976), «Si asserrau la soca d'un arbre», d'*Ofici de sords* (1976), «El call del temps», de *Guarets a l'alba* (1987), «Nus de llum», de *L'ull dels clapers* (1988), «Lluna vella», de *Vols des d'Orly* (1995), «La lluna dins un pou», de *Les flors de la claror* (1996). Les traduccions són de Nicolau Dols i de Gabriel de la S. T. Sampol. L'edició va esser una iniciativa i va tenir el suport econòmic de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears.

La poésie aux Baléares à la fin du millénaire / La poesia a les Balears al final del mil·lenni. Introduction, notices bio-bibliographiques et choix des poèmes de Pere Rosselló Bover. Centre d'études et de recherches catalanes. Université Montpellier III. 2002, 366 ps.

Inclou la versió catalana i la francesa dels poemes «El call del temps», «Nus de llum» i «Lluna vella». L'autor de les versions franceses és Jean Marie Barberà, de la Universitat de Provença. L'edició va esser una iniciativa i va tenir el suport econòmic de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears.

Het poëtisch gelaat van de balearen. Twintig moderne dichters / La cara poètica de les Balears. Vint poetes de les Balears. Introducció: Pere Rosselló Bover. Selecció: Pere Rosselló Bover i Bob de Nijs. Altea. Editorial Point, 2002, 240 ps.

Inclou alguns poemes d'Huguet. La traducció és de Bob de Nijs. L'edició va esser una iniciativa i va tenir el suport econòmic de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears.

Antologie de poezie de autori din Insulele Baleare. Secolul xx. Antologare, introduce, presentari: Pere Rosselló Bover. Bucarest: Editura Meronia («Biblioteca de Cultura Catalana»), 2002, 238 ps.

Inclou la versió romanesa dels poemes següents: «Campos: apunt en negre i blanc», «Si asserrau la soca d'un arbre», «El call del temps», «Nus de llum», «Lluna vella» i «La lluna dins un pou». El responsable de les traduccions va ser Nicolae Coman. L'edició va esser una iniciativa i va tenir el suport econòmic de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears.

Poetry in the Balearic Islands at the End of the Millenium / La poesia a les Balears al final del mil·lenni. Anthology by Pere Rosselló Bover. Palma: Edicions Documenta Balear («Magatzem Can Toni», 14), 2003, 381 ps.

Hi ha la versió original i l'anglesa dels tres poemes següents: «El call del temps», «Nus de llum» i «Lluna vella». Les traduccions

són d'Estelle Henry-Bossonney. L'edició va comptar amb el suport de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears.

Light off water: XXV Catalan Poems, 1978-2002. Edició a cura d'Anna Crowe i Iolanda Pelegrí. Scottish Poetry Library, 2007, 128 ps.

De Damià Huguet hi surt el poema «Somni», en una traducció de Christopher Whyte. L'edició va comptar amb el suport de l'Institut Ramon Llull.

1. 3. Exposicions

Secreta passió. Palma: Ses Voltes, estiu de 1996.

Una exposició organitzada per l'Ajuntament de Palma que Damià Huguet va compartir amb Maria del Mar Bonet i Antoni Catany. A causa de la mort, pocs dies abans de la inauguració, ja no va tenir l'oportunitat de veure-la. S'edità un catàleg, amb un text de Joan Manresa, on es reproduïen cinc obres d'Huguet, de les sis que hi foren exposades.

El color del temps. Pintures, escultures i poesia visual. Auditorium de Campos. Del 9 al 17 d'agost de 1997.

Es va editar un catàleg de trenta-una pàgines molt útil per donar testimoni de l'obra plàstica d'Huguet i facilitar-ne la seva coneixença. A més dels textos signats per Andreu Prohens, batle de Campos, i d'Antònia Sitjar, presidenta de la delegació campanera de l'Obra Cultural Balear, inclou el text «El color del temps de Damià Huguet», de Joan Manresa. A més, en color, es reproduïen sis olis sobre tela, dues obres realitzades amb una tècnica mixta i dues peces escultòriques. A la part final, hi ha un paràgraf de caracterització global d'Huguet, signat per Damià Pons, i una relació dels llibres que va publicar i de les exposicions que va fer.

Aquesta mostra fou promoguda pels Amics de Damià Huguet. L'escriptor Joan Manresa en va ser el comissari. I va comptar amb el suport de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern de les Illes Balears, de la Comissió de Cultura i Patrimoni Històric del Consell de Mallorca, de l'Ajuntament de Campos, de la Caixa de Balears «Sa Nostra» i de la Delegació de Campos de l'Obra Cultural Balear.

2. BIBLIOGRAFIA SOBRE EL PERSONATGE I LA SEVA OBRA

2.1. Llibres

DD.AA.: *Damià Huguet. Home de call vermell*. Binissalem: Di7 edició, 1998, 149 ps.

Els dos curadors del volum varen ser Biel Huguet i Montserrat Alcaraz. A la presentació que signen, expliquen els objectius del llibre i els materials que l'integren: «A les planes que segueixen a continuació hi trobareu fotografies i textos que volen ser un acostament, i també un record, a la personalitat humana i creativa de Damià Huguet i Roig. La densitat de la seva actitud vital, el seu paisatge, les seves passions, el seu món, això és el que hem intentat reflectir en aquest llibre. Un llibre que consta de dues parts, una primera que ens ofereix una panoràmica biogràfica del poeta, amb fotografies, algunes fetes per ell mateix, i una triadella de versos seus, que són el fil conductor d'un viatge per la seva vida que vol ser a la vegada una convidada a la lectura de la seva obra. La segona part del llibre està formada per un seguit d'escrits que van des de l'anàlisi i el comentari literari a la semblança sentimental i el record. Amics –amb el gran valor que ell atorgava a aquesta paraula– i estudiosos arrodoneixen el retrat de l'home i del poeta.»

A les primeres pàgines, es reproduïx el text manuscrit que Blai Bonet va escriure sobre Huguet expressament per a aquest

volum. A continuació, una «Fotobiografia» molt completa: setanta-cinc imatges, tant de l'autor –des de la infantesa més primerenca fins a l'any mateix de la mort– com de les persones i els llocs que va estimar o que va admirar. Una gran part de les fotografies foren fetes pel mateix Huguet. En l'apartat dels textos dedicats a «L'home» hi ha aportacions de Maria del Mar Bonet, Miquel Cardell, Rafel M. Creus i Oliver, Andreu Manresa, Maria Antònia Manresa i Sebastià Verd, Biel Mesquida i Gregori Mir. En l'apartat de l'obra, Montserrat Alcaraz i Vich parla de la faceta de pintor i de fotògraf; Sebastià Alzamora, de l'obra poètica; Biel Huguet, de la relació que va tenir amb el cinema com a espectador i com a crític; Joan Mas i Vives, de la presència de determinades pel·lícules en uns determinats poemes; Damià Pons, de la tasca que va desenvolupar com a editor de poesia; Antoni Serra, del lligam d'Huguet amb Sicília i de la seva dedicació a la prosa; Joan Veny, sobre els aspectes lingüístics de l'obra. El llibre es tanca amb unes útils «Dades bio-bibliogràfiques de Damià Huguet i Roig».

L'edició del volum va comptar amb el suport econòmic del Consell de Mallorca, de l'Obra Social i Cultural de «Sa Nostra» i de l'Ajuntament de Campos.

Joan Mas i Vives: *Damià Huguet. Seqüències...* Palma / Barcelona: Edicions UIB / Publicacions de l'Abadia de Montserrat («Biblioteca Miquel dels Sants Oliver», 29), 2007, 170 ps.

El professor Mas i Vives segurament és qui ha escrit més papers sobre l'obra d'Huguet i també el qui més l'ha encertada a l'hora d'interpretar-la. Aquest volum és un aplec de quasi tots els treballs que li ha dedicat. Varen aparèixer a publicacions diferents –*Randa, Serra d'Or, Avui, Estudis Baleàrics, Ressò de Campos*–, o com a pròlegs a reculls del poeta –en concret, a *Guarets a l'alba* (1986), a *Ofici de sords* (1994) i a *l'Antologia poètica* (1999), de Proa–, o com a capítols dels volums *Damià Huguet. Home de call vermell* (1998) i *DH. Damià Huguet* (2007). Així mateix, el llibre

de Mas i Vives també ofereix alguna cosa més que la reproducció d'uns articles que anteriorment ja havien estat publicats. Em referesc als textos del mateix Huguet, inèdits o dispersos en catàlegs d'art, que s'han afegit com a apèndixs a l'article «Les proses literàries de Damià Huguet»: el primer és la reproducció del guió cinematogràfic «Cinc assaigs per a un crim» (1975); el segon, dos articles sobre els pintors Miquel Brunet i Guillem Nadal; i el tercer, l'escrit «"Guaret", una lluita per la poesia dels anys perduts» (1980), el contingut del qual és certament important tant per entendre la visió i l'opinió que l'escriptor campaner tenia de la poesia catalana dels setanta com per aclarir quina va ser la motivació que el va empènyer a fer-se editor d'una col·lecció de llibres de poesia. Finalment, el volum també reproduïx tretze cartes que Huguet va enviar a Mas i Vives entre els anys 1980 i 1995. La seva lectura permet reconstruir la trajectòria dels seus estats d'ànim.

DD.AA.: *DH. Damià Huguet*. Palma: Institut d'Estudis Baleàrics / Conselleria d'Educació i Cultura. Govern de les Illes Balears («Màscares», 2), 2007, 299 ps.

Al pròleg que signen Biel Huguet –l'impulsor de la iniciativa– i Cèlia Nadal –la documentalista– s'assenyala que la intenció del volum és «ser una mostra àmplia i representativa de tota la feina que va fer en Damià Huguet». Aquest objectiu s'aconsegueix sobradament mitjançant una gran quantitat de textos i d'imatges. Andreu Manresa fa una semblança de l'escriptor; Francesc Parcerisas parla de l'obra poètica i Damià Pons de les col·leccions de poesia que va crear i impulsar; Joan Mas i Vives, de les proses literàries; Miquel Àngel Raió, de l'obra fotogràfica; Cristina Ros, de la producció plàstica; Antoni Serra, de la tasca com a crític de cinema; Sebastià Verd, de la seva llarga dedicació al periodisme; i, finalment, Joan Pomar fa la crònica del seu activisme cultural i social. A més d'aquestes col·laboracions, prou extenses i en tots els casos curulles d'informacions i d'anàlisis

útils, hi ha tres blocs de pàgines que ofereixen l'oportunitat de conèixer de primera mà els diferents caires de l'obra d'Huguet: a) una antologia de vint poemes, feta per Bernat Nadal, de tretze llibres diferents; b) una mostra de quaranta-vuit fotografies, seleccionades per Miquel Àngel Raió; i c) la reproducció de trenta-una pintures i de quatre escultures, les quals no han estat reproduïdes en cap altre catàleg. Entremig dels articles, hi ha una gran abundància d'imatges: fotografies, portades de llibres, textos manuscrits o mecanografiats, programes de cinema, dibuixos, retalls o pàgines senceres de periòdics... Un altre bloc específic del llibre és el titulat «Endamianats»: un aplec de versos i de proses en homenatge a Damià Huguet –apareguts amb anterioritat a les revistes *Ressò de Campos* i *S'Esclop. Quadern de Cultura*, de l'any 2006–, signats per Bernat Nadal, Pere Joan Martorell, Vicenç Calonge, Julià Obrador, Joan Perelló, Antoni Vidal Ferrando, Sebastià Sansó, Bartomeu Fiol, Miquel Cardell, dos, Miquel Àngel Lladó i Damià Pons. Com a tancament, hi ha un apèndix on s'ofereix la relació de les entrevistes fetes al poeta, la dels poemes publicats a llibres col·lectius i a revistes especialitzades i la de la bibliografia sobre la seva obra.

En la seva globalitat, el volum aconsegueix una excel·lent reconstrucció del món vital i creatiu de Damià Huguet.

2. 2. Revistes

Estudis Baleàrics, núms. 54-55, febrer-setembre 1996.

Número dedicat a Josep Maria Palau i Camps, Miquel Àngel Riera i Damià Huguet en ocasió de la seva mort, succeïda el mes de juliol del mateix 1996. Hi ha un article inicial de Bartomeu Fiol que fa referència als tres escriptors: «*Exeunt tres genets, company*», ps. 9-10. Sobre Damià Huguet, hi ha els articles següents: «Els suisekis de Damià Huguet», ps. 81-85, de Maria Antònia Manresa; «Damià Huguet: corresponsal, enviat especial

i geògraf», ps. 87-96, de Sebastià Verd; «Damià Huguet, editor de poesia», ps. 97-100, de Damià Pons; «Damià Huguet: 6 poemes inèdits», a cura de Joan Mas i Vives.

Ressò de Campos, núm. 83, agost 1996.

A la portada, una fotografia de Damià Huguet, les dates del seu naixement i mort, i una sola paraula reforçada amb tres signes d'exclamació: «Gràcies!!!». Hi ha escrits, en total setze pàgines, de Blai Bonet, Joan Veny, Damià Pons, Gregori Mir, Joan Lladonet, Joan Mas i Vives («Huguet vampiritza Bertolucci»), Miquel Cardell, Jaume Fuster...

Se'n va haver de fer una segona edició.

Llegir, gener de 2006.

Una part de la revista és dedicada a Damià Huguet.

Pèl Capell, núm. 266, febrer de 2006.

Número dedicat a Damià Huguet. Hi ha articles de Pep Tosar i d'Antoni Artigues.

DD.AA.: «Damià Huguet en la memòria (1996-2006)», *Ressò de Campos*, juliol 2006, 28 ps.

Es tracta d'un suplement especial de la revista en ocasió del desè aniversari de la mort del poeta. En un escrit inicial, els coordinadors de la publicació expliciten els motius que els han empès a realitzar-lo: «Per a *Ressò*, en Damià Huguet va significar tot un mestratge que perdura encara avui. Damià no només era periodista, cronista de futbol, fotògraf (amb el pseudònim de Russell), articulista, poeta, pintor en hores lliures, empresari. Damià era, sobretot, company i amic. I això en aquest poble de Campos vol dir moltes coses.» El contingut inclòs a la revista té dues parts ben definides: a la primera, escrits d'Andreu Prohens, batle de Campos, i de Jaume Mateu, president de l'Obra Cultural Balear, i col·laboracions de nombrosos escriptors i amics; a

la segona, un aplec de sis articles del mateix Huguet que ja s'havien publicat abans a *Ressò* –a partir de l'any 1988– però que no havien estat inclosos, posteriorment, al volum *Les fites netes*. De poemes, n'hi ha de Damià Pons, Miquel Àngel Lladó, Bartomeu Fiol, Bernat Nadal i Gabriel Florit. Els signants dels escrits en prosa són Pere Joan Martorell («Tot recordant Damià Huguet»), Joan Veny («Damià Huguet, paraula del terror»), Isidor Cònsul («Rellegir la poesia de Damià Huguet»), Sebastià Verd («L'agitador cultural»), Miquel Cardell («Damià Huguet: els calls del futur»), Montserrat Alcaraz («Damià Huguet, sincer amant del país»), Joan Pomar («Damià Canova, Damià Huguet: absència i presència»), Joan Lladonet («Ésser fidels al llegat de Damià Huguet, 10 anys després. Qui perd els orígens, perd la identitat»), Gabriel Florit («Redéu, Damià!»), Lluís Maicas («Llibres que sobreviuran els incendis»), Miquel Adrover («El meu record d'en Damià Huguet») i Ramon Caldentey («10 anys a la memòria»).

El Mirall, núm. 171, agost 2006.

Número d'homenatge a Josep Maria Palau i Camps, Miquel Àngel Riera i Damià Huguet en ocasió del desè aniversari de la seva mort, el juliol de 1996. Sobre Damià Huguet hi ha els dos articles següents: «La mort de J. M. Palau i Camps, M. A. Riera i D. Huguet», ps. 24-26, de Damià Pons; i «Vindicació de Damià Huguet», ps. 32-34, de Jaume Vich.

S'Esclop. Quadern cultural, núm. 29, setembre-octubre 2006.

Un total de vint-i-cinc pàgines són dedicades a Damià Huguet en ocasió del desè aniversari de la seva mort. Inclouen un nombre considerable d'aportacions, algunes de les quals coincideixen amb les que havien estat publicades dos mesos abans a *Ressò*. Els autors de les proses són Joan Pomar («Versos i mots campaners entorn a Damià Huguet»), Magdalena Vidal Amengual («Les fites netes»), Miquel López Crespí («La blavor del cinema em comou»), Joan Perelló («A Damià Huguet»), Lluís Maicas («Llibres

que sobreviuran els incendis»), Antònia Sitjar («Damià Huguet, un nom per a un institut»), Sebastià Bennassar («Pedagogia damianesca»), Joan Veny («Damià Huguet, paraula del terror») i Joan Fullana («Hem callat potser massa...»). Els poemes són de Vicenç Calonge, Bartomeu Fiol («Per sempre en deute amb Damià Huguet i Venècia»), Sebastià Sansó, Bernat Nadal, Damià Pons, Pere Joan Martorell, Miquel Àngel Lladó, Antoni Vidal Ferrando, Gabriel Florit i Julià Obrador. Intercalats entre els textos, hi ha diferents imatges de Damià Huguet –i a la contracoberta un acrílic de Miquel Vidal del seu rostre molt en un primer pla– i també fotografies o obres plàstiques fetes pel mateix poeta. I també alguns poemes seus i la reproducció del manuscrit d'un dels articles publicats a *Les fites netes*.

Lluc, núm. 854, novembre-desembre 2006, ps. 31-35.

Hi ha un breu dossier, titulat «Damià Huguet, viure en la memòria», que inclou set poemes que mai no havien estat publicats, precedits d'una presentació signada per Sebastià Alzamora, i l'article «"Guaret": una lluita per la poesia dels anys perduts», del mateix Huguet.

2. 3. Articles i informacions

La relació que hi ha a continuació, sens dubte molt incompleta, no inclou els articles que ja han estat esmentats com a part integrant de llibres o de revistes ressenyats amb anterioritat.

«Fallece en Campos a los cincuenta años el escritor, fotógrafo y crítico de cine Damià Huguet», *Última Hora*, 19 de juliol de 1996, p. 67.

Cristina Ros: «Un poeta mecenas de poetas», *Última Hora*, 20 de juliol de 1996.

- Joan Manresa: «Apassionat Damià Huguet», *Última Hora*, 20 de juliol de 1996, p. 73.
- M. Barceló i Ll. Riera: «Huguet, más que un poeta», *Diario de Mallorca*, 20 juliol de 1996, p. 61.
- Sebastià Verd: «Record d'una grapa a Cefalú», *Diario de Mallorca*, 21 de juliol de 1996, p. 28.
- «Els déus accessibles», *El Día del Mundo. Documentos*, 28 de juliol de 1996, p. 5.
- Pilar Ribal: «Abstracciones poéticas de Huguet», *El Día del Mundo. Documentos*, 28 de juliol de 1996, p. 6.
- Bartomeu Fiol: «Damià Huguet: l'altra Mediterrània», *El Mirall*, núm. 80, agost-setembre 1996, p. 18.
- «Semblances i imatges de Damià Huguet», *Diari de Balears*, 15 d'agost de 1996, p. 3.
- J. M. [Josep Massot i Muntaner]: «Records campaners de Damià Huguet», *Serra d'Or*, núm. 443, novembre de 1996, p. 73. [Ressenya de *Les fites netes*.]
- Joan Mas i Vives: «Notícia de Damià Huguet», *Serra d'Or*, núm. 444, desembre de 1996, ps. 71-74.
- Gregori Mir: «Damià Huguet», *Diari de Balears*, 26 de juliol de 1996.
- B. Picornell: «*Les fites netes*, de Damià Huguet, obté el premi Serra d'Or 1997», *Diari de Balears*, 10 d'abril de 1997.
- Antoni Serra: «Verano borrascoso (III). Recuerdo a Damià Huguet», *Última Hora*, 5 de setembre de 1997.
- S. Bennassar: «Les obres completes de Damià Huguet trauran a la llum set poemaris inèdits», *Diari de Balears*, 10 de juliol de 2004.
- Francesc Massip: «Al cor de les butxaques», *Avui*, 24 de juliol de 2004, p. 39.
- Jaume Ventura: «Pep Tosar recrea Damià Huguet», *Avui*, 3 de març de 2005, p. 48.
- J. A. Ordines: [Entrevista a Sebastià Alzamora sobre l'edició de la poesia completa de Damià Huguet], *Diari de Balears*, 26 de juliol de 2006.

- Macià Calafat: «El poble de Campos homenatja Damià Huguet», *El Mirall*, núm. 172, setembre de 2006, ps. 30-31.
- Bartomeu Fiol: «Damià Huguet, moltes coses», *Diari de Balears*, 27 de juliol de 2007.
- Climent Picornell: «Damià Huguet: peces per a un collage», *Diari de Balears*, 26 d'agost de 2007.
- F. Marí: «Damià Huguet, protagonista dels Cavall Verd», *Diari de Balears*, 14 de març de 2009, p. 44.
- F. Marí i J. Socies: «Damià Canova tornà a trescar pel call vermell», *Diari de Balears*, 29 de març de 2009, p. 46.
- Sebastià Alzamora: «Cavalls verds al galop», *Avui*, 16 de juny de 2009.

3. INICIATIVES DESTINADES A DONAR A CONÈIXER O A HOMENATJAR LA SEVA FIGURA I OBRA MITJANÇANT RECURSOS DIFERENTS

3. 1. Teatre

A doble espai. Muntatge teatral basat en textos de Miquel Àngel Riera i Damià Huguet. Dramatúrgia: Rafel Duran i Gom Teatre. Assessorament escènic: Rafel Duran. Escenografia i vestuari: Rafel Lladó. Música: Tomeu Matamalas i Pep Alba. Il·luminació: Pep Faura. Intèrprets: Jaume Gomila i Joan Gomila (actors); Pep Alba, Miquel Ferrà, Jaume Ginard i Tomeu Matamalas (músics). Es va estrenar al Teatre Principal de Palma l'abril de 1997. Se'n feren quatre funcions. Aquest mateix any també es va representar al Teatre Municipal de Manacor, dues vegades, i al Teatre Municipal de Campos. El 1997, en total se'n feren onze funcions. El 1998 també fou representada a Manacor i a Sóller.

Esquena de Ganivet. Espectacle teatral multidisciplinari basat en la vida i l'obra de Damià Huguet. Fou ideat per Miquel Àngel

Raió i Pep Tosar, i dirigit per aquest darrer. Es va estrenar –en el marc del programa «Escenaris del món»– al Teatre Escènic de Campos, el 8 de maig de 2003. Els dies 9, 10 i 11 del mateix mes es va representar al Teatre Sans, de Palma. La interpretació va anar a càrrec de Pep Tosar i Pep Ramis (dansa). La música, de Jordi Riera (guitarrista) i de Conxa Buirka (veu; però a la Sala Muntaner la cantant va ser Adele). Miquel Àngel Raió va ser el responsable de les audioprojeccions. Posteriorment, l'obra fou representada al Festival de Teatre de Sitges (2003), al Festival Grec (estiu del 2004) i a la Sala Muntaner de Barcelona (del 3 de març al 3 d'abril de 2005). També es va representar, l'octubre de 2005, a la galeria Toledo de Nàpols, en el marc de la Setmana de Cultura Catalana promoguda per l'Institut Ramon Llull. La producció inicial va anar a càrrec de la Companyia Teatre de Ciutat, de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears i de la Fundació Balears 21. En una segona fase, també la va coproduir l'Institut d'Estudis Baleàrics.

3. 2. Produccions audiovisuals

Damià Huguet (1999). Documental sobre la vida i l'obra del poeta. Realització: Jaume Vidal. Guió: Rafel M. Creus. Càmeres: Vicenç Juan, Joan Tomàs Bordoy i Fèlix Bonnín. Producció: Fundació «Sa Nostra» - Caixa de Balears. Durada: 27 minuts. L'audiovisual va ser presentat el 13 de novembre del mateix any a Campos. Amb posterioritat, ha estat emès en múltiples ocasions pels canals insulars de televisió. Així mateix, se'n va fer una edició en format vídeo que ha estat profusament difosa.

Esquena de ganivet, basat en la vida i l'obra de Damià Huguet (2006). Edició en DVD de l'espectacle teatral ideat per Miquel Àngel Raió i Pep Tosar i dirigit per aquest darrer. L'enregistrament es va fer a l'Auditori d'Alcúdia el 22 d'octubre de 2006. Intèprets:

Pep Tosar (actor), Pep Ramis (dansa), Maria Lorea (veu) i Joan Riera (guitarra). Autoria de les videoprojeccions: Miquel Àngel Raió. «El DVD inclou una peça audiovisual realitzada per Damià Huguet en la qual recita quatre dels seus poemes». Realització del DVD: Miquel Àngel Raió. Producció executiva: Biel Huguet. L'edició del DVD va comptar amb la col·laboració del Departament de Cultura del Consell de Mallorca i de la Fundació Casa-Museu Llorenç Villalonga.

3. 3. Exposicions

Damià Huguet: Imatges i paraules. Es va celebrar a Campos, del 9 al 15 d'agost del 1997, a la Sala de Cultura de «Sa Nostra». Fou organitzada conjuntament per la delegació local de l'Obra Cultural Balear i per la Caixa de Balears «Sa Nostra», amb el suport dels Amics de Damià Huguet. El contingut bàsic de l'exposició eren fotografies i versos del mateix poeta.

Damià Huguet, de primera mà (1946-1996). Palma. Centre de Cultura «Sa Nostra», del 23 de novembre de 2006 al 5 de gener de 2007. Entre el 19 d'abril i el 27 de maig de 2007 també es va poder veure a la ciutat de València, a Octubre. Centre de Cultura Contemporània. Entre el gener i l'abril de 2009, també va estar instal·lada, encara que en una versió reduïda, a Campos, al casal de Can Pere Ignasi.

L'exposició va ser produïda per la Fundació «Sa Nostra»-Caixa de Balears. La va comissariar Carme Castells. L'objectiu era «revisar "De primera mà", la trajectòria vital de Damià Huguet i descobrir la personalitat brillant i fecunda que s'expressa en els seus textos, en les seves fotografies, en les seves pintures i escultures, en les seves filmacions. "Damià Huguet: de primera mà" us convida a viatjar a l'univers de l'autor, descobrint-ne les fites: Campos i l'ull dels clapers, les illes mediterrànies i París, Godard

i Fellini, el sol i la terra i la mar, els rostres dels amics, la sonoritat de les paraules, l'amor i l'amor a la vida. Un univers fet de vivències i passions, narrat amb una veu singular, genuïna». Els nombrosos i heterogenis materials exposats –textos, fotografies, objectes diversos, llibres, cartells, manuscrits...–, varen ser organitzats en les parts següents: a) Presentació; b) 1946-1966: Infantesa i Joventut; c) 1967-1976: Irromp el creador; d) 1977-1986: Experimentació i Ruptura; e) 1987-1996: L'Elegia mediterrània; i f) Comiat - «Endamianats: Homenatge».

3.4. Reconeixements i homenatges

La revista *Temps Moderns. Papers de cinema* (núm. 28, desembre de 1996, p. 6) inclou el poema «Un dit als llavis» de Damià Huguet, del llibre *Les flors de la claror*, al dossier monogràfic «Cinema i poesia».

Acte d'homenatge a Damià Huguet organitzat per Teatre de Magisteri. Es va celebrar al Campus de la UIB, el 16 de gener de 1997. Les intervencions sobre Damià Huguet anaren a càrrec d'Antoni Colom, Joan Mas i Vives, Gregori Mir i Damià Pons. Rosa Cabiró, Maria Josep Martínez, Joan A. Oliver i Maria Jiménez recitaren els versos del poeta.

Les fites netes aconsegueix el Premi Serra d'Or 1997, en l'apartat de Biografies i Memòries (abril 1997).

Quatre autors dins el blau. Acte literari en homenatge a Jaume Fuster, Damià Huguet, Miquel Àngel Riera i Blai Bonet. Es va celebrar a Inca, el 23 d'abril del 1997. El va organitzar la delegació local de l'Obra Cultural Balear, amb el patrocini de l'Ajuntament de la ciutat i la col·laboració de l'Esplai S'Estornell, l'Esplai S'Estel, l'Esplai Amics de Sant Francesc i el Grup Gram.

L'Obra Cultura Balear va dedicar el seu calendari de l'any 1998 a Damià Huguet: s'hi reproduïxen dotze textos de l'escriptor acompanyats de dibuixos de Miquel Brunet.

A Campos, exposició d'obra gràfica de Miquela Vidal dedicada a Damià Huguet. L'organitzaren els Amics de Damià Huguet. El 26 de desembre de 1999, Pep Tosar, Lluís Massanet i Miquel Àngel Raió hi varen recitar poemes de l'autor.

L'any 2000 l'Institut d'Educació Secundària de Campos va adoptar com a nom oficial el d'IES Damià Huguet.

Al Cafè Nou, de Campos, acte de recordança de l'escriptor, sota el títol «A la fresca amb en Damià», el juliol de 2001. Es llegiren poemes i textos seus. L'assistència bàsicament va ser de familiars i amics. El pintor Horacio Sapere va fer un cartell per a l'ocasió.

La Comissió d'activitats culturals de l'IES de Santanyí va dedicar el curs 2004-2005 a recordar la figura de Damià Huguet.

A l'exposició *Irradiacions. La literatura catalana a les Illes Balears. El segle xx*, celebrada l'any 2005 a la Llonja de Palma, a iniciativa de l'Institut d'Estudis Baleàrics i la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears i comissariada per Carme Castells, hi havia un panell dedicat a Damià Huguet, amb el contingut següent: una nota biogràfica i bibliogràfica, una fotografia de mig cos, la reproducció de la portada d'un llibre i del cartell de l'espectacle *Esquena de ganivet* i la còpia del poema «Campos sempre».

L'obra *Esquena de ganivet*, basada en la vida i l'obra de Damià Huguet, dirigida per Pep Tosar, va aconseguir el Premi Serra d'Or 2005 al millor muntatge teatral.

Cicle de cinema en homenatge a Damià Huguet. Es projectaren les pel·lícules *Citizen Kane*, d'Orson Welles, *Viridiana*, de Luis Buñuel, *Amarcord*, de Federico Fellini, i *Il Gattopardo*, de Luchino Visconti. El va promoure la Fundació «Sa Nostra» i es va celebrar els dies 13, 20, 21 i 27 de desembre de 2006 al Centre de Cultura «Sa Nostra», de Palma.

Campos a Damià Huguet. 10 anys en la memòria (1996-2006).
Campos, 9 d'agost de 2006.

L'acte, organitzat per l'Obra Cultural Balear i patrocinat per l'Ajuntament de Campos, se celebrà a les dependències del Convent. Hi hagué una assistència molt massiva, més de dues-centes persones. Vint persones de Campos recitaren i interpretaren els seus textos. També es projectaren imatges del poeta i del seu món, i es varen poder escoltar diferents cançons dels anys seixanta i setanta. Joan Gomila fou el responsable de la coordinació de l'espectacle. I Margalida Ballester i Xavier Pérez varen musicar alguns poemes. Per a l'ocasió, es va editar un opuscle de vint-i-sis pàgines, amb una introducció d'Antònia Sitjar («Campos a Damià Huguet») i amb la reproducció de tots els textos que varen esser llegits durant la vetlada.

Homenatge a Damià Huguet promogut per la Federació Lull. Es va celebrar al Teatre Principal de Palma, el 27 de desembre de 2008. Hi hagué lectures de textos de l'autor a càrrec dels mateixos campaners que havien participat en l'acte celebrat al Convent de Campos el mes d'agost anterior. També hi va actuar la Coral Sant Miquel de Campanet.

Exposició col·lectiva en homenatge a Damià Huguet. Damià Huguet de la a a la p (personatge, pensament, paraula), amb la participació dels artistes Josep Rovira, Maria Jesús Mas, Teresa Pagès i Toni Cirer. Es va fer a l'Auditorium de Campos i, posteriorment, a La Misericòrdia, de Palma, del febrer al març del 2007.

Dins el «Cicle Poesia en Escena», l'actor Pep Tosar, amb l'acompanyament musical de Maria Lorea, va fer un recital de poemes d'autors mallorquins («Mallorca vers a vers»). De Damià Huguet, en llegí un fragment de *Cinc minuts amb tu* i diversos poemes d'*Ofici de sords*. Va ser a la Sala Petita, del Teatre Principal de Palma, el 16 de febrer de 2008.

En homenatge a Damià Huguet, l'any 2008, s'edità una carpeta amb gravats i serigrafies d'Albert Ràfols-Casamada, Andreu Terades i Antoni Mas i un poema litografiat de Guillem Frontera.

L'Ajuntament de Palma dedica un carrer de la ciutat a Damià Huguet. La decisió es va formalitzar mitjançant el Decret de batlia núm. 07514, de 13 de maig de 2008. Aquest carrer, que abans es deia Soldado Ramis Bover, està situat a la barriada de l'Olivera. Va ser retolat l'1 d'octubre del mateix any.

El catàleg *Barceló abans de Barceló, 1973-1982*, editat en ocasió de l'exposició que l'any 2009 el pintor Miquel Barceló va fer a la Fundació Pilar i Joan Miró de Palma, inclou el poema «Somni d'estiu», de Damià Huguet.

Homenatge a Damià Huguet promogut per l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC), els dies 27 i 28 de març de 2009, en el marc dels Premis Cavall Verd.

Dia 27, durant l'acte del sopar de concessió dels premis, celebrat a Palma, recital de poemes d'Huguet a càrrec de Jaume Gomila i Magdalena Gelabert.

Dia 28, a Campos, taula rodona sobre la persona i l'obra de l'homenatjat amb la intervenció de Sebastià Alzamora, Francesc Parcerisas, Damià Pons i Pau Vadell. A continuació, de la mà de Francesca Adrover i d'Elisenda Farré, passejada literària («Damià Huguet: Veu i camí») per diversos indrets de Campos que són descrits a *Les fites netes* o esmentats en alguns poemes

o vivencialment relacionats amb el poeta: Cas Sant, Cinema Sa Recreativa, Cinema Modern, Can Lluís, Ca Madò Mariana, Carrer Estret, Lloc sagrat, Cafè Tren, Cafè Nou i la casa del poeta, al número 40 del carrer Ferrocarril, que va ser visitada. Els textos d'Huguet varen ser llegits per Pau Castanyer, Clara Fontanet, Joan Pomar, Ricard Martínez Pinyol, Joan Perelló i Maria Victòria Secall.

El dia de l'homenatge, es va poder veure a Campos, al casal de Can Pere Ignasi, una versió reduïda de l'exposició *Damià Huguet, de primera mà (1946-1996)*, produïda per la Fundació «Sa Nostra».

Homenatge a Damià Huguet, celebrat a Campanet el 21 d'abril de 2009. Semblança de l'escriptor a càrrec de Damià Pons i projecció del documental *Esquena de ganivet*. L'acte fou organitzat per la delegació local de l'Obra Cultural Balear i per l'Ajuntament de Campanet.

Damià Huguet: Veu i camí

Francesca Adrover

Elisenda Farré

El 28 de març del 2009, dins els XXVI Premis Cavall Verd de Poesia, va tenir lloc la ruta literària «Damià Huguet: Veu i camí», elaborada per les filòlogues Francesca Adrover i Elisenda Farré, i amb la col·laboració de sis poetes (Pau Castanyer, Clara Fontanet, Ricard Martínez-Pinyol, Joan Perelló, Joan Pomar i Maria Victòria Secall), que posaren la veu als textos seleccionats.

Els actes programats per l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC), en homenatge a l'escriptor i poeta Damià Huguet, havien començat, divendres dia 27 de març, amb una lectura dramatitzada a càrrec de Jaume Gomila i M. Magdalena Gelabert, acompanyats pels músics Jaume Galmés i Marino Strukelj. Dissabte dia 28, a la casa de cultura de Can Pere Ignasi de Campos, tenia lloc una taula rodona sobre la persona i l'obra de Damià Huguet, moderada per Damià Pons, amb Sebastià Alzamora, Francesc Parcerisas i Pau Vadell. A continuació, els assistents visitaven l'exposició: Damià Huguet. De primera mà (1946-1996). Seguidament, participaven en el recorregut literari.

L'itinerari se centra en un seguit d'espais físics de referència, que fan part de l'univers personal del poeta; tots se situen dins el nucli urbà (tot obviant, lògicament, els referents de la ruralia), i fan possible un trajecte d'accés fàcil i de curta durada.

El nom de la ruta «Veu i camí» és manllevat del quart vers del poema «Campos sempre»:

Campos sempre

Aquí els homes són de call vermell, com una idea,
com la terra que consent els solcs lineals i l'agressiu rostoll
que esgrogueeix els camps d'una amarada fe diària i dura.
Veu i camí. Feinera raça de foravilencs mida
on cada pell relluu el cos concret d'una gramàtica amb nirvi.
Poble que parla amb una sang que escriu aquesta llibertat de creure,
el foc sencer d'una suor tenyida amb un polsim de pedra
que ja a la cara mostra una rojor amb vida.
Campos sempre groc aspriu, verds d'home encara, lloc meu.
Ho escric amb el pols de la terra de secà que treu blat i bandera.
Perquè hi crec. Jo, home de call vermell i damià de sang que vessa,
som qui dic terra, país, Mallorca.

Carn de vas (1976)

Aquest manlleu no és fortuït, sinó totalment intencionat, ja que la ruta literària teixeix, mitjançant la **veu** del poeta, un **camí** pel seu Campos natal. S'explora, així, a peu i en companyia de la paraula, el paisatge amb figures d'un poble mallorquí que va ser evocat amb una sensibilitat única per Damià Huguet, un dels autors més significatius de la poesia dels anys 70.

La ruta combina el vector espai amb la dimensió de la literatura i estableix la vinculació que en féu, amb l'escriptura, Damià Huguet. El recorregut consta d'alguns dels indrets del nucli de Campos (Cas Sant, Sa Recreativa, l'anomenat carrer Estret, el lloc sagrat i el carrer del Ferrocarril) que foren significatius per a l'impulsor de l'editorial Guaret. A cada un d'aquests llocs es fa una breu descripció de l'indret, tot tenint en compte la seva importància arquitectònica i històrica. A més, l'espai es relaciona amb textos originals de l'autor, provinents tant de la prosa (principal-

ment del llibre *Les fites netes*) com de la poesia (composicions incloses en els dos volums de *Poesia completa*).¹ La naturalesa dels textos que formen part d'aquesta ruta és tan diversa per tal de recollir de manera completa tot l'univers de l'autor.

El textos literaris de *Les fites netes* s'alimenten de les experiències personals i dels espais viscuts per l'escriptor. L'imaginari narratiu de Damià Huguet Roig (1946-1996) reviu en aquests textos, publicats originàriament a la revista *Ressò*, la vida del poble: persones, indrets, carrers i places, cases i establiments públics.²

Per altra banda, els poemes de *Poesia completa* recullen els desset títols ja publicats de l'autor campaner (volum I), com ara *Home de primera mà* (1972), *Cinc minuts amb tu* (1973), *Carn de vas* (1976), *Esquena de ganivet* (1976), *Ofici de sords* (1976), *Els calls del manobre* (1984), *Guarets a l'alba* (1987), *L'ull dels clapers* (1988) o *Vols des d'Orly* (1995), així com la poesia d'Huguet que havia restat inèdita (volum II) fins al 2008, any de publicació dels dos volums de *Poesia completa*.

A continuació es recull la descripció històrica i arquitectònica de cada un dels llocs que configuren la ruta literària, així com una relació dels textos de Damià Huguet que s'hi relacionaren i es llegiren al llarg del recorregut.

Primera parada: Cas Sant

Per Damià Huguet el cafè de Cas Sant era un punt clar de referència. Cas Sant és un edifici que consta de planta baixa, dues plantes edificades, i una tercera planta amb porxada de teules. Ocupa la cantonada dels carrers Antoni Maura [núm. 6]

1 Per a la referència completa dels títols, vegeu la bibliografia.

2 Per a la identificació dels establiments públics s'ha fet ús del Censo de Empresas Contribuyentes de la Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Palma de Mallorca, corresponent a l'any 1964.

i Unió, prop de l'Ajuntament i just davant l'actual plaça de Can Pere Ignasi, és una de les cases més emblemàtiques de Campos i un exemple de l'arquitectura modernista d'influència neogòtica. Construït els anys 1906-1907, l'edifici seguia plànols de Bartomeu Ferrà. A la part superior de la façana hi ha la inscripció MCMVII i un escut amb les inicials del primer propietari [JCC]. El promotor fou l'empresari català Josep Casasayas i Casajuana (Rocafort 1861 - Palma 1959), propietari de la confiteria Can Frasquet de Palma, casat amb Miquela Pizà Moll, de Campos. A la planta baixa hi hagué un cafè fins a la dècada dels anys 70. Durant la República, època de la seva màxima esplendor, era també la seu d'una entitat social de caire conservador amb un gran pes dins la vida política campanera. Més endavant, compartint espai amb el cafè, s'hi instal·là una barberia. El segon pis de l'edifici acollia, el 1916, la primera central de telègrafs de Campos; l'any 1945 hi havia la seu del Cercle de Cultura i Art. Des de l'any 1977, la planta baixa és ocupada per una oficina d'una entitat bancària. Una escultura de terra cuita amb la imatge del Sagrat Cor de Jesús, que coronava l'edifici i de la qual en derivava el nom popular de la casa, caigué el mes de febrer de 1980, durant una nit de tempesta.

En aquest espai llegim, entre d'altres, fragments del capítol «Heretgies a Ca's Sant», recollits a *Les fites netes* (ps. 121-123). Llegim, també, el poema «Amor» (ps. 40-41, Tom I, *Poesia completa*), així com un fragment del llibre *Ofici de sords* (p. 102, Tom I, *Poesia completa*):

L'únic remei per combatre l'anarquia
consisteix a escriure *anarquia* en un paper
tenyint després el mot en mercromina.

R

N. de la R.: En cas que no hi hagi mercromina,
s'afusella un home innocent,
que no tengui més de vint-i-cinc anys.

56

Si aquest mes no plou,
s'eixugaran encara més les idees
del consistori municipal.

Segona parada: Cinema Sa Recreativa

El cinema exercí una poderosa atracció sobre Damià Huguet i no únicament com a crític cinematogràfic. Un dels locals on es projectaven pel·lícules a Campos era **Sa Recreativa**, un espai per al teatre i el cinema, situat a la confluència del carrer Major i del carrer de Plaça. Tenia l'entrada pel carrer de Plaça [núm. 5, ara un establiment comercial] i una sortida pel carrer Major. La sala, que havia estat una iniciativa de la societat *La Recreativa Camponense*, creada el 1936, va ser reformada durant els anys 60 i fou, posteriorment, teatre municipal fins al 30 de maig de 1995; avui en dia és usada com a magatzem d'un establiment comercial.

En aquest indret llegim, entre d'altres, fragments del capítol «Cinema blau», recollits a *Les fites netes* (ps. 66-68). Llegim, també, un poema inèdit, recollit al segon volum de *Poesia completa* (p. 388). En reproduïm un fragment aquí:

El poeta, més que un altre escriptor de pèl, o de ploma,
té l'obligació d'inventar, de crear mots nous, de mentir...
Per això en la poesia preval la ficció, una eina mala
de dominar, com el cinema, com una mort de bòtil. Com si no res...

Tercera parada: El carrer Estret

El **carrer Estret**, o carrer del Bisbe Tallades, és un dels més centrals de la vila de Campos. Una part del carrer correspon a un dels costats laterals de l'església parroquial i del lloc sagrat;

a l'altra banda del carrer se situa la Rectoria. Damià Huguet converteix el carrer en un eix de les seves narracions, en què evoca cases i establiments situats dins el mateix carrer o a prop. A continuació, en descrivim alguns dels més significatius:

La **fonda de Can Cós** era l'única fonda que hi havia a Campos, al carrer de Plaça, annexa a la Casa de la Vila, enfront del carrer Estret. La titular era Miquela Pizà Mas [1964]. La casa fou adquirida per l'Ajuntament l'any 1975 per ampliar les dependències municipals.

El **café de Can Xesc Pansa** (situat al carrer Estret [núm. 6]) era un café i casa d'hostes, el titular del qual era Francesc Obrador Pallicer [1964].

La **carnisseria de Can Colau Beques** (del carrer Estret [núm. 8]), propietat de Nicolau Puigserver Ollers [1964], era un establiment que estava en actiu fins a la dècada dels anys 90.

Can Rosseó (del carrer Estret [núm. 3]) era el nom de la casa del *for*n del carrer Estret, propietat de Joan Ginard Salom [1964].

Sa Botiga Nova (del carrer Estret) és un edifici amb elements modernistes d'estil popular, on hi havia una botiga de roba. La família propietària de l'establiment veïnat (Can Rosseó) comprà la casa i la usaren com a habitatge. [Actualment és un habitatge, situat entre Can Rosseó i Cas Teuler Amorós, que no té nombre de carrer.]

Cas Teuler Amorós (del carrer Estret [núm. 5]) era una casa on venien tot tipus d'objectes i utensilis de test. Avui en dia encara és un comerç, al cantó del carrer Estret amb el carreró del Convent. La casa prenia el nom de Miquel Amorós Lladó [1964], que tenia una teulera al Colomer (situada aleshores als afores del poble, entre els actuals carrers del Colomer i de la Teulera, paral·lels a la Ronda de l'Estació).

Ca Don Pep Fuster (del carrer Estret [núm. 16, antic 12]). Prenia el nom de Josep Fuster, natural de sa Pobla, que havia posat en marxa, l'any 1920, el primer servei públic de transport de passatgers en automòbil. L'aparcament del cotxe era a la

placeta o carreró del Convent, del carrer Estret, tot just enfront del domicili. La sortida era davant la torre de la fonda de Can Cós i l'arribada al bar Triquet de Palma. El vehicle de lloguer també s'usava per fer excursions. Òbviament, el propietari era un personatge molt conegut al poble.

Can Tallades (del carrer Estret [núm. 18, antic 14]) era la casa pairal d'una família notable de Campos, del mateix llinatge. Un dels seus avantpassats, Julià Tallades (Campos ~1378-Bosa, Itàlia 1446), arribava a la prelatura, raó per la qual el carrer Estret s'anomenà carrer *Obispo Talladas* i s'anomena del *Bisbe Tallades*. La façana del casal es remuntaria a la primera meitat del segle XVII; damunt del portal hi ha un escut amb la inscripció de la data: 1631.

En aquest indret llegim, entre d'altres, fragments del capítol «Vint pams de carrer Estret», recollits a *Les fites netes* (ps. 44-46), i del capítol «Temps de passeig» (p. 119 de *Les fites netes*).

Quarta parada: El lloc sagrat

El poeta evoca els jocs i les corredisses de les seves infància i joventut al **lloc sagrat**. A pesar que el lloc sagrat per antonomàsia és l'interior de l'església, el perímetre exterior, fins a una trentena de passes al voltant dels murs del temple, també es considerava lloc sagrat—que servia d'asil i de refugi. Durant l'edat mitjana i l'edat moderna, l'espai d'un dels costats de les esglésies s'usava per dipositar-hi les despulles de les persones difuntes que no tenien possibles per ser enterrades dins l'església. Aquest és l'origen del **lloc sagrat**—o sagrera— i de la placeta annexa al portal lateral de l'església parroquial al carrer Estret. Just davant hi ha el portal i el corral de la Rectoria [núm. 17].

El **fornc del Campanar** se situa al carrer Parròquia [núm. 2], enfront del carrer Estret, del lloc sagrat i de la cantonada de la façana del portal major de l'església; paradoxalment, el campanar

està a l'altre costat de la façana. El forn, propietat de Julià Ginard Mascaró [1964], va restar obert fins fa pocs anys. Era molt conegut els anys de 1950 i 1960, perquè l'al·lotea, en sortir d'escola, s'aturava a comprar-hi el berenar.

Aquí, llegim alguns poemes de l'autor. Entre d'altres, «De com lo dijous Sanct de lo añ 1969...» (p. 14, Tom I, *Poesia completa*), «Punts suspensius» (p. 484, Tom I, *Poesia completa*), i «Corral mediterrani» (ps. 449-450, Tom I, *Poesia completa*).

Cinquena parada: carrer del Ferrocarril

I, finalment, el darrer lloc de la ruta literària és el carrer del Tren o carrer del *Ferrocarril*, i, en particular, la part final del carrer. Damià Huguet nasqué, visqué i morí al carrer del **Ferrocarril, 40**, punt de sortida i d'arribada de tots els itineraris vitals del poeta.

El carrer del Ferrocarril [ara, del Tren] té aquest nom perquè condueix a l'antiga estació del tren. La línia fèrria de Campos a Palma fou inaugurada oficialment l'1 de març de 1917; restà en servei fins al 4 de març de 1964, quan es va suprimir la línia Palma-Santanyí. Al final de tot del carrer, actualment dins la Ronda de l'Estació, s'hi ubica l'antic edifici de l'estació (ara, una casa particular).

El poeta situa moltes històries en aquest carrer –el seu–, on també hi havia dos dels cafès més coneguts del poble, que ocupaven la cantonada amb l'actual carrer de Prim. El **café del Tren** [núm. 34], pel nom del carrer i per la proximitat amb l'estació, regentat per Joan Vicens Vanrell [1964], i el **café Nuevo** [núm. 36], de Francesc Manresa Suñer [1964].

La casa del carrer Ferrocarril, 40, era el domicili de la família de Damià Huguet. A més de la casa, al solar també hi havia la teulera que era el negoci familiar. Posteriorment, a l'altre costat del carrer, la família adquirí el solar d'un antic molí [núm. 41-43],

on també s'hi instal·là la teulera. Des del portal de casa seva, l'escriptor podia observar i contemplar l'arribada i la sortida del tren i l'anar i venir de la gent del poble.

En aquest indret llegim, entre d'altres, fragments del capítol «El fum obscur del tren», recollits a *Les fites netes* (ps. 75-77). Llegim, també, alguns poemes, com ara «Campos: Apunt en blanc i negre» (p. 133, Tom I, *Poesia completa*) o alguns poemes inèdits (ps. 119 i 263, Tom II, *Poesia completa*).

Finalment, quan havíem acabat l'itinerari, poguérem visitar la casa de l'escriptor, gràcies a la bona disposició de la família, i en particular de la seva esposa, Magdalena Ballester.

Bibliografia

- ALCARAZ VICH, Montserrat Francesc. *Campos. Guia dels pobles de Mallorca*. Mallorca: Hora Nova, 2002.
- Gran Enciclopèdia de Mallorca*. Palma: Promomallorca Edicions.
- HUGUET, Damià. *Les fites netes*. Mallorca: Editorial Moll, 1996.
- HUGUET, Damià. *Poesia completa* (volums I i II). Edició a cura de Sebastià Alzamora. Mallorca: Perifèrics, 2008.
- MAS i VIVES, Joan (Dir.). *Diccionari del teatre a les Illes Balears* (volum II). Palma-Barcelona: Lleonard Muntaner, Editor - Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2006.
- ROIG ADROVER, Miquel. *Miscel·lània campanera*. Campos: Ajuntament de Campos, 1999.

